



ปรัชญาการเมืองในสามก๊กว่าด้วยเรื่องความยุติธรรม : บทนำ

1. สภาพปัญหา

ในกระบวนการทั้งหมดของมวลมนุษยชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาที่สร้างปัญหาให้แก่มนุษย์(ในฐานะผู้ยากไร้) ได้มากที่สุดปัญหาหนึ่งคือปัญหาเรื่องความยุติธรรม เนื่องจากสถานะของปัญหาความยุติธรรมโดยตัวมันเองนั้นสามารถนำไปเชื่อมโยงกับปัญหาต่างๆที่มีอยู่ในโลกได้อย่างไม่จบสิ้นและสามารถขยายให้สภาพปัญหาต่างๆที่มาเชื่อมโยงด้วยเหล่านั้นกลายเป็นปัญหาที่ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆและมีจำนวนคนที่สนใจหรือเดือดร้อนจากปัญหานั้นเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น เมื่อคนขบคิดเรื่องความยุติธรรมในระดับปัจเจกบุคคลแล้วคิดไม่ตก หรือก่อกลุมกับปัญหาความไม่ยุติธรรมในชีวิตประจำวัน เช่น พ่อรักน้องมากกว่าพี่ พ่อไม่ยุติธรรม ปัญหาที่เกิดจากเรื่องความยุติธรรมในระดับนี้ย่อมง่ายแก่การยอมรับและทำใจได้ แม้นอาจจะยังไม่พบความหมายของความยุติธรรมที่แท้จริงก็ตาม แต่เมื่อนำปัญหาเรื่องความยุติธรรมไปเชื่อมโยงกับปัญหาต่างๆอีกมากมายในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องสิทธิเสรีภาพ, ประชาธิปไตย, สิ่งแวดล้อม, การบริหารราชการแผ่นดิน, การนับถือศาสนา ฯลฯ ประเด็นเรื่องความยุติธรรมในระดับนี้ไม่ใช่เรื่องธรรมดาเพราะกลายเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับคุณธรรมและความดีงาม, ความชอบธรรมทางการเมืองการปกครอง, หรือในทางกลับกันอาจนำมาซึ่งการต่อสู้ปฏิวัติรัฐประหารได้ ดังนั้นปัญหาเรื่องความยุติธรรมจึงเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเกี่ยวข้องกับมนุษยทั้งในแง่ปัจเจกและในแง่ส่วนรวม

ปัญหาเรื่อง “ความยุติธรรมคืออะไร?” จึงเป็นปัญหาอมตะที่มนุษย์ค้นหาคำตอบกันมานานกว่าสองพันห้าร้อยปี เท่าที่ผ่านมานักคิดทางการเมืองได้พยายามค้นหาคำตอบทั้งทางรูปธรรมและนามธรรม ทั้งนี้เป็นเพราะว่าปัญหาเรื่องความยุติธรรมเป็นปัญหาทางการเมืองที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ สถานะของการมองปัญหาเรื่องความยุติธรรมในปัจจุบันได้รับการประเมินและพิจารณาจากนักคิดต่างๆจำนวนมากแบ่งได้เป็นสองสำนักแนวคิด คือ

1. แนวคิด หรือ สำนักที่เชื่อว่า ความยุติธรรมมีอยู่จริง ความยุติธรรมที่แท้จริงนั้นไม่ขึ้นต่อเวลาและสถานที่ ไม่ว่าจะอยู่ในบริบทใด ความยุติธรรมในความหมายของนักคิดสำนักนี้ย่อมไม่เปลี่ยนแปลง การมองปัญหาความยุติธรรมสำหรับแนวคิดสำนักนี้ย่อมทำให้สถานะของปัญหา

ความยุติธรรม เป็นคำถาวรอมตะ (philosophia perennis) และเป็นคำถามในทางปรัชญาที่พยายามหาคำตอบของความยุติธรรมอย่างแท้จริงจนกระทั่งปัจจุบัน

2. แนวคิดหรือ สำนักที่ไม่เชื่อว่ามีความยุติธรรมแท้จริง ดังนั้นความยุติธรรมในความหมายของสำนักนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามบริบท ความยุติธรรมจึงขึ้นอยู่กับเวลาและสถานที่ และความยุติธรรมจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การค้นหาความยุติธรรมจึงขึ้นอยู่กับ บริบท และ มิติทางประวัติศาสตร์ เช่นแนวคิดของสำนักประวัติศาสตร์นิยม(historicism) ที่เชื่อว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นและจบลงในแต่ละยุค ดังนั้นการตีความประเด็นความยุติธรรมของสำนักนี้จึงให้ความสำคัญกับบริบททางประวัติศาสตร์เป็นอย่างมาก

นักคิดทั่วไปต่างให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องความยุติธรรมตลอดมา ทำให้การศึกษาเรื่องความยุติธรรมได้ขยายขอบข่ายไปในวงกว้าง ได้มีการนำประเด็นความยุติธรรมไปศึกษาควบคู่กับประเด็นอื่นๆมากมาย เช่นการประชุมการค้นคว้าทางปรัชญาเรื่อง “ประชาธิปไตยและความยุติธรรม” ซึ่งมีชื่ออย่างเป็นทางการว่า “Seventh East-West Philosophers’ Conference on Justice and Democracy: A Philosophical Exploration” จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยฮาวาย โฮโนลูลู ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 9-20 มกราคม 2538 มีนักปรัชญากว่า 100 คนจาก 30 กว่าประเทศเข้าร่วมประชุมเพื่อตอบปัญหาหลักเกี่ยวกับการเป็นสากลของประชาธิปไตยและความยุติธรรม² โดยวิวาทะเกี่ยวกับการที่ชนเผ่าหนึ่งมีอำนาจมากและชนเผ่านี้ได้ยึดการปกครองระบอบประชาธิปไตยและชนเผ่านี้ก็มักจะไปบังคับขู่เข็ญให้เผ่าพันธุ์อื่นวัฒนธรรมอื่นรับเอาประชาธิปไตยไปปฏิบัติเพื่อให้ชนเผ่าอื่นยอมรับนับถือเช่นเดียวกับเผ่าตน เช่น “การที่สหรัฐอเมริกากล่าวโทษจีนว่าละเมิดสิทธิมนุษยชนและไม่เป็นประชาธิปไตยนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องและยุติธรรมหรือไม่? การที่สมาชิกสมาคมโลกกดดันประเทศจีนให้ยอมรับนับถือการปกครองแบบตะวันตกนั้นยุติธรรมหรือมีความจำเป็นอย่างไร? แนวคิดเรื่อง “ความยุติธรรม”, “ประชาธิปไตย”, “สิทธิมนุษยชน” นั้นเป็นแนวคิดสากลหรือเป็นเพียงผลผลิตของคนเพียงวัฒนธรรมหนึ่ง”³

¹ โปรคดู ไชยันต์ ไชยพร, “ประวัติศาสตร์: วิถีความพยายามของมนุษย์ต่อความรู้ของเทพเจ้า”, วารสารธรรมศาสตร์ 29 (2536) : 53-68.

² โปรคดู โสรังค์ หงส์ถาวรภักดิ์, “รายงานการประชุมเรื่อง “ประชาธิปไตยและความยุติธรรม : การค้นคว้าทางปรัชญา” มหาวิทยาลัยฮาวาย โฮโนลูลู สหรัฐอเมริกา 8-20 มกราคม 2538” , รัฐศาสตร์สาร 20 (2541) : 78 .

³ เรื่องเดียวกัน หน้า , 78 .

แต่สำหรับนักคิดในสมัยกรีกโบราณอย่างเพลโตแล้วความยุติธรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความดีงามหรือคุณธรรม เนื่องจาก “ภายใต้ปรัชญาความคิดของเพลโต ความยุติธรรมที่แท้จริงนั้นย่อมต้องสัมพันธ์อย่างเป็นเนื้อเดียวกันกับความดี ความถูกต้องและต้องมีความเป็นสังขธรรม ซึ่งก็หมายความว่าความยุติธรรมที่แท้จริงนั้นย่อมต้องเป็นสิ่งที่ดีและเป็นอื่นไปไม่ได้ และต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องด้วย รวมทั้งต้องมีความเป็นสากลด้วย นั่นหมายความว่า ไม่ว่าเราจะใช้ความหมายของความยุติธรรมนี้ในแง่ใดก็ตาม”⁴ ในแง่นี้เราอาจกล่าวได้ว่าเพลโตได้ทิ้งมรดกสำคัญในการค้นหาความยุติธรรมให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เดินตามแนวทางของนักปรัชญาในอดีตที่มุ่งแสวงหาความยุติธรรมที่แท้จริงซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบท และถ้าความยุติธรรมที่แสวงหานั้นเป็นเนื้อแท้เดียวกันกับความดีตามแนวคิดของเพลโตแล้ว การแสวงหาความยุติธรรมก็คือการแสวงหาสิ่งดีงามและรัฐที่ดีงามนั่นเอง การค้นคิดปัญหาเรื่องความยุติธรรมนี้จึงเป็นวิถีทางที่นักปราชญ์ควรดำเนินตาม ตอนหนึ่งของหนังสือ อุดมรัฐ ของเพลโตได้กล่าวถึงตอนที่ เซฟาอัส ผู้ชราและผู้เป็นบิดาของ โพลีมาคัส ได้ยกมรดก “ปัญหาความยุติธรรม” ให้แก่บุตรชายในการถกเถียงกับโสกราตีส ดังที่ได้กล่าวไว้ว่า “ข้าพเจ้าจะยกเรื่องนี้ให้ท่านทั้งสองโต้แย้งกันเสียเลย...” แล้วโสกราตีสก็ได้ตอบกับโพลีมาคัสโดยเรียกโพลีมาคัสว่า “ท่านผู้เป็นทายาทในการโต้แย้ง” พร้อมกับยอมรับสถานะของโพลีมาคัสว่า “โพลีมาคัสก็เป็นทายาทของท่าน(เซฟาอัส)ในทุกเรื่องอยู่แล้วมิใช่หรือ”⁵ จากข้อความนี้สามารถตีความได้ว่า เพลโตได้มอบมรดกที่สำคัญให้แก่คนรุ่นหลัง คือ การขบคิดเรื่องความยุติธรรมคืออะไร? ราวกับเซฟาอัสผู้เป็นบิดามอบมรดกที่สำคัญยิ่งในทางปรัชญาให้แก่โพลีมาคัส โดยที่เพลโตต่างจากเซฟาอัสตรงที่เพลโตบอกใบ้ให้กับพวกเราว่า ความยุติธรรมเป็นเนื้อแท้กับความดี ในขณะที่เซฟาอัสไม่ได้บอกให้โพลีมาคัสรู้เช่นนั้น โดยตรงก่อนที่จะมอบมรดกนี้ให้แก่ทายาทในการโต้แย้งของเขา

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นความยุติธรรมที่แท้จริง แต่ก็มีนักคิดจำนวนมากที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความหมายของความยุติธรรมมาก่อนแล้ว ทำให้เราไม่จำเป็นต้องกลับไปเริ่มต้นคิดค้นใหม่ เราเพียงแต่ใช้มรดกที่มีมากกว่าสองพันปีในการสำรวจค้นหาประเด็นความยุติธรรมอย่างพินิจพิเคราะห์ ราวกับว่าเราได้ย้อนไปในอดีตและได้เปรียบกว่าโดยที่

⁴ดู ไชยันต์ ไชยพร, “ความยุติธรรม ตอนที่หนึ่ง”, รัฐศาสตร์สาร 20 : 58 .

⁵ดู Plato , the Republic Translated by Allan Bloom. U.S.A: basic book , 1968 .pp. 2-6 ..

⁶โปรดดู เพลโต, อุดมรัฐ แปลโดย ปรีชา ช่างขวัญชิน (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 33 .

ไม่ต้องเสียเวลาคิดซ้ำๆกับที่นักคิดได้คิดค้นไว้บ้างแล้วเราเพียงแค่คิดต่อยอดอย่างไม่ดูถูกความรู้ในสมัยโบราณ ดังที่โพลีมาคัสและอีกหลายคนเคยทำไว้ในอดีต⁷

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตได้ว่า การถกเถียงเรื่องประเด็นความยุติธรรมในหลายๆครั้งยังหลีกเลี่ยงประเด็นเรื่องของอำนาจไม่ได้ ไม่ว่าจะผ่านมุมมองจะพยายามหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงหรือไม่พูดถึงเรื่องของอำนาจก็ตาม ดังจะเห็นได้จากการค้นหาความหมายของความยุติธรรมในหลายยุคหลายสมัยไม่ว่าจะเป็น “การประชุมเรื่องประชาธิปไตยกับความยุติธรรม” ที่จัดขึ้นที่สหรัฐอเมริกา เมื่อปี 2538 ที่สนทนากันถึงปัญหาที่ประเทศมหาอำนาจบีบบังคับให้ประเทศอื่นๆต้องยอมรับระบอบประชาธิปไตยนั้นเป็นเรื่องยุติธรรมหรือไม่? หรือการถกเถียงเรื่องความยุติธรรมคืออะไรในหนังสือ อุดมรัฐ ของเพลโต เพราะแม้แต่จุดเริ่มต้นของการเกิดบทสนทนาเรื่องความยุติธรรมในอุดมรัฐนั้นเป็นเรื่องของการบีบบังคับให้สนทนาด้วยกำลังอำนาจ ดังจะเห็นได้จากหนังสือ อุดมรัฐ บทที่หนึ่ง เมื่อโสกราตีสกำลังจะกลับเข้าเมือง โพลีมาคัสบุตรของเซฟาอัสก็กล่าวว่า “โสกราตีส ดูเหมือนท่านมุ่งหน้าไปทางเมืองและกำลังจะจากเราไปใช่ไหม...ท่านเห็นหรือเปล่าว่าพวกเรามีอยู่กี่คน...อย่างนั้นท่านต้องพิสูจน์ก่อนว่าท่านเป็นคนดีกว่าเราไม่เช่นนั้นท่านต้องอยู่ที่นี้ก่อน”⁸ จะเห็นได้ว่าโพลีมาคัสใช้ถู่ก้องจำนวนมากเพื่อควบคุมตัวโสกราตีสเอาไว้เพื่อพูดคุยเรื่องความยุติธรรม ในแง่นี้อาจกล่าวได้ว่าการสนทนาหรือคบคิดเรื่องความยุติธรรมนั้นเป็นเรื่องยากที่จะมองข้ามประเด็นของอำนาจ แต่ก็อาจเป็นการยากกว่าถ้าจะทำให้ยอมรับกันว่า “อำนาจคือความยุติธรรม” เพราะความยุติธรรมมักถูกรวบเข้ากับสิ่งที่สวยงามและดีเลิศในขณะที่อำนาจไม่ได้เป็นเช่นนั้น เป็นไปได้หรือไม่ว่าแท้จริงแล้วอำนาจคือความยุติธรรมในทุกๆบริบทอย่างที่เราู้กันแต่ไม่ยอมรับกัน..

ความยุติธรรมในสามก๊ก

“สามก๊ก”เป็นวรรณคดีที่บอกเล่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของจีน ช่วงปลายราชวงศ์ฮั่น ยุคหลัง ยาวนานกว่าสองทศวรรษไปจนถึงสิ้นสุดที่ยุคจิ้น(264ปีก่อนคริสต์ศักราช) “สามก๊ก”ปรากฏเป็นครั้งแรกเมื่อ คริสต์ศตวรรษที่ 9 ในรูปแบบเรื่องเล่าในหมู่ประชาชน(popular storytelling) ได้รับความตีพิมพ์ราวช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 14 เป็นอย่างน้อยและกลางคริสต์ศตวรรษที่ 14 หลอก้วนจง (Lo Kuan-chung) ได้นำมาตัดต่อเรียบเรียงต่อเนื่องกันเป็นครั้งแรก ทำให้สามก๊กได้กลายเป็นหนึ่ง

⁷ดูไชยันต์ ไชยพร, “ความยุติธรรม ตอนที่หนึ่ง”, รัฐศาสตร์สาร 20 : 61 .

⁸โปรดดู เพลโต, อุดมรัฐ แปลโดย ปรีชา ช่างขวัญอิน, หน้า 28.

(Lo Kuan-chung) ได้นำมาตัดต่อเรียบเรียงต่อเนื่องกันเป็นครั้งแรก ทำให้สามก๊กได้กลายเป็นหนึ่งในสิ่งงานเขียนชิ้นเอกของจีนสมัยราชวงศ์หมิง จนกระทั่งهماจกั๊งได้แก้ไขเรียบเรียงใหม่ให้เป็นระเบียบสละสลวยตอนปลายค.ศ.17 และในสยามมีการแปลเป็นไทยครั้งแรกในช่วงปลายค.ศ.18⁹ โดยพระบรมราชโองการของรัชกาลที่หนึ่งแห่งราชวงศ์จักรีในชื่อว่า “สามก๊ก” ส่วนใหญ่รู้จักกันดีในฉบับของพระยาพระคลัง(หน)¹⁰

เกือบสองศตวรรษที่ผ่านมาที่ “สามก๊ก” สำหรับคนไทยนั้นเป็นยิ่งกว่านิทาน(fable) นิยาย (romance) จดหมายเหตุ ,แบบเรียนในระดับมัธยม ,ภาพยนตร์ทีวี, บทละครหุ่น, ทีวี และแม้กระทั่งหนังสือการ์ตูน¹¹ สามก๊กถูกเรียบเรียงใหม่เป็นฉบับต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็นแปลใหม่ หรือฉบับวิเคราะห์ เช่น สามก๊กฉบับวิพากษ์ของยาขอบ , สามก๊กฉบับแปลใหม่ของ วรณ ไว พัทธโนทัย และอีกหลายฉบับ ด้วยความนิยมของผู้อ่านสามก๊กทั้งไทย และทั่วโลก ได้ทำให้สามก๊กมีความใกล้ชิดกับผู้คนเป็นจำนวนมาก และเนื่องจาก “สามก๊ก” เป็นตัวบทอย่างหนึ่งที่ใช้อธิบายเหตุการณ์และอธิบายความคิดทางการเมืองของมนุษย์ได้อย่างแยบคาย จึงมีการศึกษาสามก๊กไปในรูปแบบต่างๆ มากมาย เช่น ศึกษาความหมายทางการเมืองของสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน) , ศึกษาผู้นำในสามก๊ก , มองสามก๊กในแง่มุมของนักบริหาร หรือแม้กระทั่งมองในเชิงกลยุทธ์อย่างที่รัชกาลที่หนึ่งมีพระราชประสงค์จะให้เป็น

แต่ก็ยังไม่เคยมีการศึกษาประเด็นเรื่องความยุติธรรมในสามก๊กอย่างจริงจังในแง่มุมทางปรัชญาการเมือง เนื้อหาของสามก๊กส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของอำนาจทางการเมือง โดยเฉพาะการช่วงชิงอำนาจและการใช้อำนาจซึ่งเป็นแก่นของสามก๊ก เกร็ก เจ เรย์โนลด์ส ได้กล่าวว่า “ที่จริงสามก๊กได้ออกเล่าข้อจำกัดความสามารถมนุษย์นิยายเรื่องนี้มีความเป็นจริงทางการเมืองในลักษณะที่วาทกรรมแบบมาร์กซิสต์และสังคมนิยมไม่มี เช่นแนวคิดที่ว่า คนหนึ่งได้ในขณะที่อีกคนหนึ่งเสียและหรือแม้กระทั่งผู้ชนะในท้ายสุดอาจต้องเป็นฝ่ายแพ้เมื่อกาลเวลาและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป...”¹² จากคำพูดดังกล่าวที่ว่า “คนหนึ่งได้ในขณะที่คนหนึ่งเสีย”, ผู้ชนะอาจเป็นผู้แพ้ได้ทุกเวลา

⁹สามก๊กน่าจะแปลเสร็จก่อนปี2348 อันเป็นปีที่พระยาพระคลัง(หน)ถึงแก่อสัญกรรม โปรดคู สมบัติ จันทรวงศ์, ความหมายทางการเมืองของ สามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน) (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2538), หน้า 2 .

¹⁰ดู เกร็ก เจ เรย์โนลด์ส, “เจ้าสัวและขุนศึก: บริบททางวัฒนธรรมและการเมืองของสังคมไทยสมัยใหม่และสามก๊กนิยายพงศาวดารจีน”, วารสารธรรมศาสตร์ 19 (2536) : หน้า 7-8 .

¹¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 7-12.

¹²เรื่องเดียวกัน, หน้า 15 .

เมื่อความแข็งแรงเปลี่ยนไป ความคิดทางการเมืองดังกล่าวสามารถนำมาศึกษาตีความประเด็นเรื่อง ความยุติธรรมในสามก๊กได้ โดยเฉพาะจากนิยามความหมายที่ว่า ความยุติธรรมคือผลประโยชน์ของผู้แข็งแรงกว่า หรือ อำนาจคือความยุติธรรม

2. จุดประสงค์ในการศึกษา

ในการศึกษาคำนี้จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา “สามก๊ก” ด้วยบททางการเมืองในมุมมองของ ปัญหาเรื่องความยุติธรรม ซึ่งถึงแม้ว่าสามก๊กจะได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทยมา นานเกือบสองร้อยปีและ ได้มีผู้ศึกษาสามก๊กกันมากในหลายแง่มุม แต่ก็ยังไม่มีผู้ที่ศึกษาชัดเจนอย่าง เด่นชัดในประเด็นของความยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจึงมาก่อน ในขณะที่ประเด็นปัญหาเรื่อง ความยุติธรรม ได้กลายเป็นปัญหาอมตะและสำคัญกับทุกบริบท นับได้ว่านำมาอธิบายเหตุการณ์ และความคิดทางการเมืองในสามก๊กได้เป็นอย่างดี ในงานศึกษานี้จึงมุ่งที่จะอธิบายปรากฏการณ์ และความสัมพันธ์ระหว่าง ความยุติธรรมและอำนาจในสามก๊ก เพื่อตอบคำถามอมตะที่ว่า ความยุติ ธรรมคืออะไร? และเกี่ยวข้องกับอำนาจทางการเมืองอย่างไร? โดยวิเคราะห์จากตัวบทสามก๊ก

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมิได้มีจุดประสงค์ที่จะมุ่งอธิบายความหมายของความยุติธรรมในบริบท อื่นนอกเหนือไปจากสามก๊ก

3. สมมติฐาน

ความคิดในเรื่องความยุติธรรมที่ปรากฏในหนังสือ “สามก๊ก” นั้น สอดคล้อง กับแนวความ คิดในเรื่องความยุติธรรมของ ทราซิมาคุส ใน หนังสือ อุดมรัฐ ของเพลโต

4. ขอบเขต , วิธีการศึกษา และ ประชากรศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการศึกษาแบบแนวปรัชญาการเมือง(political philosophy) เป็น หลัก โดยการให้ความสำคัญกับตัวบท(textual approach) โดยมองว่า สามก๊ก เป็นตัวบททางการเมืองและเป็นประชากรในการศึกษาที่สำคัญ สามก๊กเป็นตัวบทที่มีความหมายต่างๆอยู่มากมาย ไม่ ว่าจะเป็นเรื่องของ อำนาจ , ความรู้ , ความรัก , และความยุติธรรม

ตัวบทที่จะนำมาศึกษา มีทั้งแบบปฐมภูมิ และทุติยภูมิ โดยเน้นที่ ตัวบทสามก๊กฉบับแปล ใหม่ของ วรณไว พัทธนัย เป็นหลัก เนื่องจากเป็นฉบับที่แปลหรือถอดความมาจากภาษาจีนโดย

ตรง และได้รับการยอมรับจากผู้สนใจศึกษาสามก๊กหลายๆท่านว่าคลาดเคลื่อนน้อยกว่าฉบับอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ หรือแม้กระทั่งจำนวนบทซึ่งมีทั้งหมด120บทตรงตาม “ซานกั๋วเอี้ยนอี้” หรือ“ตำนานสามก๊ก” ของหลอกั๋ววงจงฉบับภาษาจีน ผู้แปลได้พยายามแปลหรือถอดความอย่างตรงไปตรงมาโดยมิได้พยายามสอดใส่ความคิดหรือความหมายทางการเมืองไทยลงไป และระมัดระวังอย่างยิ่งในการแปลเพื่อมิให้ ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ หรือความหมายบางประการในสามก๊กผิดเพี้ยนไป ข้อดีอีกประการของตัวบทสามก๊กฉบับแปลใหม่ คือ ผู้แปลได้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องบางประการในการถอดความเป็นภาษาไทยของสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน)ไว้ในเชิงอรรถด้วย เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาเปรียบเทียบความหมายทางการเมืองไทยที่สอดแทรกอยู่ เฉพาะในสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน)ที่ ตัวบทสามก๊ก ฉบับภาษาจีน ไม่มี

5.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของ ความยุติธรรม ใน “สามก๊ก”
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง ความยุติธรรม จะนำมาชี้ให้เห็น ข้อสรุปที่สนับสนุน ความเป็นสากลของนิยามเรื่อง อำนาจคือความยุติธรรม
3. เพื่อเป็นแนวทางพื้นฐานให้กับผู้ศึกษา”สามก๊ก”ในประเด็นอื่น หรือเปรียบเทียบความหมายความยุติธรรมของสามก๊กกับผลงานของนักคิดเรื่องความยุติธรรมของโลกตะวันตกอื่นๆ